

МОДУЛ М6У, Пројекат 2 – Усмерење Урбанизам, 22 ЕСПБ
3. семестар дипломских академских студија, 2008/09

М6У(урбанизам) - 22 ЕСПБ

Студио - 14 ЕСПБ

Семинар1 - 2 ЕСПБ

Семинар2 – 2 ЕСПБ

Семинар3 - 2 ЕСПБ

Семинар4 - 2 ЕСПБ

УПУСТВО

Садржај пројектног задатка

Модел 1: Пројекат 2 усмерења Урбанизам уводи студенте у праксу планирања од дефиниције проблема, одређивања начина прикупљања података, анализе, дефинисања циљеве до креативног процеса решавања проблема, процене резултата и извлачења закључака који иду у правцу препорука за предузимање одређених мера.

Резултат рада на пројекту је овладавање различитим методама урбане анализе, оспособљавање за решеавање проблема у урбаном развоју и пропремање предлога за унапређење живота у граду, као и развијање способности презентације предлога и њихове аргументације.

Модел 2: Овладавање материјом израде планског документа. Могуће опције: генерални урбанистички план мањег насеља, план детаљне регулације, акциони план или посебни плански акт као што је Агенда 21. Избор ће зависити од интросовања студената и њиховог избора компламентарних предмета, као и актуелности појединих тема које могу бити предмет планирања. У студију ће се обрађивати типичне теме као што су институционални оквир и легистлатива за израду плана, процес израде плана и примена одговарајућих метода и техника анализе, вредновање и синтезе, као и посебне теме везане за тип планског документа који ће се радити или специфичног окружења које ће бити узето за подручје пројекта.

Термински план наставе

Студио и семинари одржавају се два пута недељно: средом и петком од 14 до 22 сата.

Настава траје 14 радних недеља у школи и 4 радне недеље код куће са консултацијама у кабинету.

За студио и семинаре предвиђено је 32 радна сата недељно (16 сати рада школи и 16 сати рада код куће).

15. недеља предвиђена је за рад у оквиру модула М7- Пројектантска радионица 3.

Модул М7- пројектантска радионица је посебан предмет који није повезан са радом у студију.

16, 17, 18, и 19 радна недеља предвиђене су за рад код куће (38 сати) и консултације у кабинету (2 сата).

Предаја и одбрана пројекта и семинара је 20. радне недеље у уторак.

Студијска правила

Студио води један наставник са једним сарадником и старијим студентима волонтерима.

Пројектни задатак у студију задаје наставник.

Више студија могу, међусобним договором, да задају заједнички пројектни задатак.

Наставник организује семинаре који треба да пруже теоријски оквир за рад на пројектном задатку.

Више студија (до 3) могу, међусобним договором, да организују заједничке семинаре.

Семинари учествују у укупној оцени пројекта са по највише 5п.

Најмање 30п, а највише 70п предвиђено је за оцењивање током 14 радних недеља у школи.

Начин и критеријуме оцењивања утврђује појединачно сваки наставник.

Правила за пријављивање студената у студио

Руководилац студија предаје Декану Архитектонског факултета испуњену пријаву пројектног задатка у понедељак 3.септембра 2007 у 12 сати две недеље пре почетка семестра.

Презентација студија је у уторак 4. септембра две недеље пре почетка семестра

Пријављивање студената је у уторак и среду 4. и 5. септембра две недеље пре почетка семестра.

Студенти бирају и рангирају студије од 1 до 5.

Студио прима највише 16, а најмање 8 студената.

Ранг листа студената у сваком студију утврђује се на основу просечне оцене модула М4 и модула М5.

Листе са распоредом студената по студијима достављају се наставницима у понедељак 10. септембра.

Преостала места у студијима објављују се у другом кругу у уторак 11. септембра.

Коначни спискови студената објављују се у петак 14. септембра.

*на основу Службеног билтена 71/06 Архитектонског факултета: Студијски програми основних академских студија и дипломских академских студија архитектуре од 31. 05. 2006. и Службеног билтена 72/06 Архитектонског факултета: Статут од 09. 10. 2006.

План рада

(попуњава наставник и предаје Декану Архитектонског факултета у понедељак 3. септембра 2007. у 12 сати)

Назив предмета: МОДУЛ М6У – Пројекат 2 – усмерење Урбанизам
Година студија: 3. семестар дипломских академских студија - мастер, 2008/09
Број кредита: 22 ЕСПБ
Термини одржавања наставе: средом и петак (14 недеља) семинари: од 14 до 18 сати, вежбе: од 18 до 22 сата
Термин одржавања испита (предаја и одбрана графичког и семинарских радова): 29. јануар 2008. у 10 сати
Термини одржавања колоквијума: 24. октобар 2008. у 16 сати 19. децембар 2008. у 16 сати

Назив пројектног задатка: КОНЦЕПТ ОСТВАРЉИВЕ ВИЗИЈЕ
Наставник: Проф. др Миодраг Ралевић
Сарадник у настави: Асистен мр Урош Радосављевић, д.и.а. Сарадник. Сања Симеунчевић, д.и.а. Сарадник Наташа Крстић, д.и.а.
Број кабинета: 246
Време за консултације са студентима (једном недељно два сата): четвртак од 15-17 часова
Телефон: 011/3218746 Е-маил: rale@arh.bg.ac.yu или simsanja@gmail.com

Назив семинара 1: Методе и технике планирања
Руководилац семинара 1: доц. мр Ксенија Лаловић
Назив семинара 2: Планирање социјалног развоја
Руководилац семинара 2: проф. Др Ксенија Петовар
Назив семинара 3: Урбана економија
Руководилац семинара 3: Горан Миличевић

Назив семинара 4: Просторни и одрживи развој
Руководилац семинара 4: доц. мр Јелена Живковић

Посебни критеријуми за пријем студената:

За успешно праћење курса неопходна су основна знања о урбанистичком и просторном планирању и урбанистичком пројектовању. Курс ће бити оријентисан ка креативном размишљању, истраживању различитих моделских опција и анализи.

Циљеви и приступ настави:

Циљ курса је пружање знања студентима о савременим техникама процеса моделовања остварљивих визија градова у 21. веку, како на глобалном, тако и на локалном нивоу, и њихово оспособљавање да исте користе на различитим проблемима и нивоима креирања развоја урбаних система, односно стварања концепта остварљиве визије, упознавање студената са отвореним планом. Оспособљавање студената за креативно и правовремено деловање у процесу остварења управљачке функције урбане обнове градова у новом миленијуму.

Пројектни задатак:

Предметни простор рада је средњи или мали град у Србији или окружењу, са својим регионом, који бирају студенти у договору са наставником и сарадницима. Пројектни задатак обухвата истраживање терена, анализу ресурса и потенцијале простора, тенденција и могућности развоја простора, истраживање теоријских основа развоја и формирања урбаних простора, и истражују могућности примене различитих моделских опција развоја на предметни простор, као резултат дајући плуралистичко-маркетиншку понуду могућих решења и сценарио развоја.

Метод извођења наставе:

Настава се одвија кроз комбинацију више разноврсних облика рада:

- на факултету:
 - интерактивни рад на обради наставне материје,
 - лабораториски приступ проучавању концепта остварљиве визије,
 - групни и индивидуални пројекти и парцијалне презентације,
 - дебате, округли столови, радионице,
 - остујућа предавања експерата и посета институцијама;
 - путовања, екскурзије.

План студијских вежби и семинарских предавања са тематским јединицама по недељама

За сваку тематску јединицу одредити термин њене обраде. Календар предавања и вежби навести по недељама и датумима, у облику стандардизоване табеле.

нед	Студио	Тематске-теоретске целине
01	0. Уводно предавање	<ul style="list-style-type: none"> • Опште о структури и садржају рада, • Основни појмови: моделовање, отворени урбанистички план..., • Начин одвијања наставе.
02	I БЛОК Инвентарисање развојних потенцијала и ресурса	КУРС I: ТЕХНИКЕ КРЕИРАЊА УРБАНИСТИЧКО- АРХИТЕКТОНСКИХ СКЛОПОВА <ol style="list-style-type: none"> 1. Методска основа Концепта остварљиве визије; 2. Приступ плуралистичко маркетиншком моделовању: <ul style="list-style-type: none"> – маркетиншко деловање, – понуда широке скале, – пут доласка до остварљивог решења, – модел временски отворене
03		
		<ul style="list-style-type: none"> • Одабир предметног подручја рада (одабир једног средњег или малог града у Србији или региону); • Прикупљање информација о предметном простору рада: <ul style="list-style-type: none"> – „пресек“ стања-урађеног и оствареног у односу на важеће планове и даљег развоја, – инвентарисање хронолошког развоја сегмената и целине , – инвентарисање ресурса простора – утврђивање потенцијала за просторни развој; • Формирање АТЛАСА ресурса и

		<p>потенцијала ;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Анализа сличних градова у свету и њихових карактеристика, компаративна анализа више градова, учење на основу остварених успеха и грешака. 	<p>регулације,</p> <ul style="list-style-type: none"> – трајекторије развоја и управљања; <p>3. Моделовање урбаног развоја</p> <ul style="list-style-type: none"> – поступак-процедура моделовања „од прототипа до остварљиве визије“-концепт остварљиве визије, – приступно-програмски модели развоја, – менаџментско-маркетиншки систем управљања процесом остварења „визија“ трајекторија развоја; <p>4. Путеви активирања ресурса и остварења плана:</p> <ul style="list-style-type: none"> – активирање ланца узрочно-последичног надовезивања у циљу активирања ресурса, – активирање развоја-истовремено, таласасто, поступно; <p>5. Процедура формирања планске понуде;</p> <p>6. Инвестициона основа остварења плана:</p> <ul style="list-style-type: none"> – утврђивање инвестиционог концепта развоја, – могући извори финансирања, – маркетиншке активности и тржишне процене.
04	II БЛОК Програмирање-развојни програми	<ul style="list-style-type: none"> • Сагледавање могућих програмских алтернатива развоја појединих садржаја; • Формирање алтернатива развоја: <ul style="list-style-type: none"> – по врсти садржаја, – у простору, – ритму промена; • Територијализација-понуда просторних матрица; • Понуда моделских опција развоја града, функционалне организације и уређења грађења; • Хронолошко просторана анализа (не)усклађености понуђених алтернатива; • Комперативна анализа „ефеката“ формирања алтернатива по степену остварења; • Формирање каталога понуда развојних програма - скуп алтернативних програма за развој под различитим „тржишним“ условима. 	
05			
06	1. Контролна вежба-презентација:	<p>Предаја атласа ресурса и потенцијала и презентација развојних потенцијала.</p> <p>Предаја и презентација каталога развојних програма и алтернатива.</p>	
07	III БЛОК Моделовање	<ul style="list-style-type: none"> • (Пре) обликовање физичких склопова градских структура (стамбених-пословних, јавних-приватних); • Идентификација варијанти моделских опција физичког склопа: <ul style="list-style-type: none"> – варијанте на нивоу урбане матрице, – варијанте на нивоу модуларних мрежа, – варијанте на нивоу основних модула; • Анализа просторно-хронолошке уклопљености идентификационих варијанти; • Компаративна анализа „ефеката“ предложених варијантни ре-регулације просторно-физичког склопа по степену остварења; • Формирање планских решења: <ul style="list-style-type: none"> – урбане матрице, – саобраћај и инфраструктура, – намена простора, – план парцелације; • Формирање каталога моделских опција обликовања, опремања и уређења урбаних елемената (кућа, улица, тргова,...) и целина (блокова, квартова...). 	<p>КУРС II: МЕНАЏМЕНТ УРБАНОГ И РЕГИОНАЛНОГ РАЗВОЈА</p> <ul style="list-style-type: none"> • Урбаниста од „извршиоца“ до управљача; • Основна значења појма, дефиниције, места и улоге менаџмента и „лидерства“ у урбаном планирању; • Управљање кроз време; • Матрице управљачких функција; • Имиџ архитекте у функцији управљања; • Управљачка функција урбаног развоја; • Град као управљачки систем; • Модели умрежавања градова и региона на локалном и глобалном нивоу; • Информациона-медијске технике и технологије управљања урбаним развојем.
08			
09			
10	IV. БЛОК Регулисање	<ul style="list-style-type: none"> • Сагледавање и разматрање варијантних могућности развоја физичког склопа и могућности његове регулације на различитим просторним 	<p>КУРС III: МАРКЕТИНГ УРБАНОГ И</p>
11			

		<p>нивоима;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Формирање скупа „правила“ уређења и обликовања архитектонске средине; • Анализа просторно-хронолошког дејства понуђених правила (услова и поступака); • Компаративна анализа утицаја правила (услова и поступака) на формирање архитектонске средине; • Формирање „каталожке основе правилника“-поступака деловања у одређеним ситуацијама ради остварења жељених услова за квалитетну ре-моделацију простора. 	<p>РЕГИОНАЛНОГ РАЗВОЈА</p> <ul style="list-style-type: none"> • Маркетиншки приступ урбане обнове градова-просторно-урбано-глобално-регионално тржиште; • Управљање грађевинским земљиштем; • Предузетничко-банкарски систем обнове градова; • Јавна сцена-манифестације, скупови, конгреси, конкурсисајмови; • Територијализација земљишта према тржишно-маркетиншком деловању; • Мултимедијални приступи маркетинга; • Концепт управљања урбаном обновом.
12	V. БЛОК СЦЕНАРИО	<ul style="list-style-type: none"> • Поступак – процедура моделовања „од прототипа до остварљиве визије“ – концепт остварљиве визије: <ul style="list-style-type: none"> – поступци идентификације, – технике оптимизације; • Формирање идеалног града; • Приступно – програмски модели развоја: <ul style="list-style-type: none"> – сценарио – режија, – идеолошко – демагошки модели, – маркетиншко – пословни, – интуитивно – културолошки, – логичко – софтверски, – формално – математички; • Манаџментско – маркетиншки систем управљања процесом остварења „визија“ развоја. 	
13			
14	2. Контролна вежба-презентација:	Предаја и презентација каталога моделских опција, каталожке основе правилника и сценарија развоја.	

Обавезна литература:

Сваком студенту се предлаже литература спрам афинитета и подручја рада.

Препоручена литература:

- Миодраг Ралевић, (1998), *Програмско моделовање урбаних функција*, CMS, Београд, 1988.
- Миодраг Ралевић, (1993), *Будућност малих и средњих градова – путеви формирања развојних трајекторија*, Архитектонски факултет, Београд.
- Миодраг Ралевић и Новица Аранђеловић (2001), *Урбани менаџмент, урбани маркетинг и предузетништво у функцији развоја урбаних агломерација*, Удружење урбаниста Србије, Београд.
- Charles Laundry, (2003), *The Creative City: A Toolkit for Urban Innovators*, Earthscan, London.
- Borries von Friderich, (2004), *Who's afraid of Niketown?: nike urbanism, branding and the city of tomorrow*, Episode Publishers, Rotterdam
- Весна Ђукић Дојчиновић, (2005), *Културни туризам: менаџмент и развојне стратегије*, Цлио, Београд.
- Љубинко Пушић, (2002), *Предузетници и град*, Центар за социолошка истраживања, Нови Сад.
- Гаврило Михаљевић, (2002), *Имати и бити*, MVPRINT - BAR, Бар - Београд.
- Ева Ваништа Лазаревић, (2003), *Обнова градова у новом миленијуму*, Clasic Map студио, Београд.
- Љубинко Пушић, (2003), *Урбана култура-основа одрживе мултикултуралности*, САС, Нови Сад.
- Борислав Стојков, Жарко Анђелковић, Весна Златановић – Томашевић, (1999), *Грађевинско земљиште у урбанистичком плану локалне самоуправе*, Удружење урбаниста Србије, Београд, 1999.
- Миодраг Јањић, (2005), *Земљиште, вредновање пројеката и просторно планирање*, Zenas trade, Београд, 2005.
- Дејвид Акер, В. Кумар, Џорџ С. Деј, (2008), *Маркетиншко истраживање*, Економсли факултет, Београд, 2008
- Саша Вељковић, (2006), *Маркетинг услуга*, Економсли факултет, Београд.
- Денис Л. Вилкокс, Глен Т. Камерон, Филип Х. Олт, Ворен К. Ејџи, (2006), *Односи с јавношћу*, Економсли факултет, Београд.
- Момчило Милисављевић, Бранко Маричић, Мирјана Глигоријевић, (2005), *Основи маркетинга*, Економсли факултет, Београд.
- Tom Peters, (1996), *Успешан у хаосу-приручник за револуцију менаџмента*, Пословни систем Грмеч, Београд.
- Kit Fleser, (2003), *Управљање маркетингом и информациона технологија*, Београд.
- Милена Драгићевић Шешаћ, Бранимир Стојковић, (2007), *Култура-менаџмент, анимација, маркетинг*, CLIO, Београд.

- Peter Klötter, (1997), *Мултилевал маркетинг*, CLIO, Београд.
- Wolfgang Kinebrok, (2000), *Мултимедијски маркетинг*, CLIO, Београд.
- Robin Farli, (1996), *Директни маркетинг*, CLIO, Београд.
- Martin van Mesdar, (2001), *Размишљајте маркетиншки*, Пословни систем Грмеч, Београд.
- Suzana Hart, Don Mart, (2003), *Робна марка*, CLIO, Београд.
- Peter Hall, (1977), *World cities*, Weidefeld and Nicolson, London.
- Rob Krier, (1991), *Градски простор у теорије и пракси*, Грађевинска књига, Београд.
- Ранко Радовић, (1972), *Физичка Структура града*, ИАУС, Београд.
- Ранко Радовић, *Антологија кућа*, Грађевинска књига, Београд.
- Ранко Радовић, (1979), *Живи простор*, независно издање, Београдски универзитет, Београд.

Начин полагања испита (садржај пројекта и семинарског рада):

Елаборат студента или групе студената састављен од графичког и текстуалног дела и презентације, који се предаје на крају семестра, јавно презентује и брани. Током семестра се одржавају колоквијуми и јавне презентације сегмената рада.

Критеријуми оцењивања:

Критеријуми за оцењивање су базирани на ангажовању студената, показаној иницијативи за самостално истраживање и преиспитивање, креативности приступа и понуди моделских опција и комбинација, разумевању плуралистичких и тржишних услова планирања, показаном осећају за развој простора и усмеравања токова у простору, квалитету презентације и усмених презентовања пројекта.

Оцењивање:

У структури укупне оцене студента на предмету предиспитне обавезе (сви облици рада који се оцењују пре полагања испита и који се као такви једино и могу реализовати у овом периоду) учествују најмање са 30, а највише 70 поена. Испуњавањем предиспитних обавеза и полагањем испита студент може стећи највише 100поена.

Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	25	пројекат-програм-план	35
контролне вежбе-презентације	15	усмена одбрана пројекта	20
семинари		писмени елаборат	

Услови предаје после заказаног рока:

из статута АФ

-Статутарне одговорности и права студената:

из статута АФ